

Profesorė Jūratė Jankevičiūtė

Jūratė Jankevičiūtė gimė 1925 m. spalio 25 d. Aukštaitijoje, Šilaikiškės kaime, pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Medicina nebuvo svetima šiai šeimai: mamos brolis – žymus Lietuvos ginekologas profesorius Pranas Mažylis, mamos sesuo – akušerė J.Bliūdžiuvienė, daktaro P.Bliūdžiaus, Marijampolės ligoninės direktoriaus, žmona.

Mergaitė anksti, dar nepradėjusi lankyti mokyklos, neteko tėvo. Teta J.Bliūdžiuvienė parsivežė ją į Marijampolę, kur mokykla buvo arčiau nei kaime. Nuo to laiko Jūratė turėjo dvi šeimas. Viena Šilaikiškėse, kur gyveno mama ir jaunyliai sesutė su broliuku, o kita – tetos J.Bliūdžiuvienės šeima Marijampolėje, kur Jūratė lankė pradžios mokyklą, o vėliau ir gimnaziją.

Su medicinos praktika Jūratė Jankevičiūtė susipažino labai anksti. Gyvendama dėdės, provincijos gydytojo, šeimoje, ji matė kasdienį mediko darbą, jo džiaugsmus ir rūpesčius. O vasarą, kai grįždavo į tėviškę pas mamą, stebėjo būrelius pacientų, ateinančių konsultuotis su atostogų atvykusiu profesoriumi Pr.Mažyliu. Taigi baigusi Marijampolės gimnaziją 1944 m., ji įstojo į Kauno universiteto Medicinos fakultetą. Tai buvo karo ir pokario metai. Pirmaisiais mokslo metais dar girdėjosi į Vokietiją tolstančio fronto garsai. Auditorijos buvo nešildomos, daugelis senųjų patyrusių dėstytojų pasitraukę į Vakarus. Tačiau medicinos fakultetas veikė, ir jaunųjų studentų laimei čia dirbo tokie žymūs mokslininkai, kaip V.Lašas, B.Abraitis, J.Šopauskas, J.Kupčinskas, P.Mažylis ir kiti. Dirbo ir jauni talentingi pedagogai: Z.Januškevičius, A.Stropus, J.Jaržemskis, A.Žiugžda. Pedagogų kolektyvas kasmet papildydavo jaunais gabiais dėstytojais. Jūratė Jankevičiūtė buvo stropi ir gabi studentė. Ji dalyvavo Studentų mokslinės draugijos veikloje. Jos mokslinis darbas apie kraujo perpylimą buvo apdovanotas pirmąja premija. 1949 m. su pagyrimu baigusi medicinos fakultetą, jauna gydytoja buvo paskirta asistente į Patologinės anatomijos katedrą, vadovaujamą profesorės J.Lašienės. Tai buvo katedra, kur be profesorės dirbo ir patyręs specialistas V.Ilgevičius ir grupė jaunų talentingų patologų: L.Liutkus, E.Stalioraitytė, D.Stukaitė. Prof.Lašienė ypatingą dėmesį skyrė patogenezinei ligų diagnozei – tai skatino analitinį gydytojų mąstymą. Porą metų dirbusi šioje katedroje J.Jankevičiūtė įstojo aspirantū-

ron ir išvyko į Leningrado pediatrijos institutą dirbti mokslinio darbo. Vadovaujant profesoriui D.Lochoviui, kuris ypač vertino aspirantės gabumus ir darbštumą, ji parašė daktaro (tuo metu - mokslo kandidato) disertaciją apie hematogeninę vaikų plaučių tuberkuliozę. Ją apgynė 1955 m.

Grįžusi į Kauną, J.Jankevičiūtė vėl dirbo jau reorganizuotoje Medicinos institutą Fakulteto patologinės anatomijos katedroje. 1965 m. pasitraukus profesorei J.Lašienei iš katedros vedėjos pareigų, jos teko J.Jankevičiūtei. Naujoji vadovė įdiegė kai kurių naujovių, aktyviai dalyvavo parengiant ir išleidžiant patologinės anatomijos vadovėlį ir praktikos darbų vadovą. Ji buvo reikšti bendradarbiams ir studentams, bet pirmiausia - sau. J.Jankevičiūtė organizavo instituto mokymo – metodinės tarybos darbą. Jai vadovaujant parašytos ir apgintos trys mokslų kandidato (dabar – daktaro) disertacijos.

Kai akademiko Z.Jannuškevičiaus vadovaujami Kauno medicinos instituto kardiologai įsitraukė į Pasaulinės sveikatos organizacijos ischeminės širdies ligos epidemiologijos programą, J.Jankevičiūtė aktyviai ėmėsi jiems talkinti. Lygiagretai su darbu katedroje ji vadovavo grupei asmenų, atliekančių morfologinius širdies tyrinėjimus. 1967 m. ji apgynė mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertaciją miokardo infarkto patologijos klausimu. Profesorė J.Jankevičiūtė buvo ne tik pedagogė ir mokslininkė, didelį dėmesį ji skyrė ir praktinės patologijos klausimams, aktyviai dalyvaudavo Patologoanatomų mokslinės draugijos veikloje, patologinės anatomijos konferencijose, buvo žurnalo „Arhiv patologii“ redakcinės tarybos narė.

Profesorė Jūratė Jankevičiūtė, skirdama gyvenimą mėgiamam darbui, didelę dalį širdies šilumos atiduodavo savo artimiesiems, draugams ir bendradarbiams.

Aspirantūros metais mažame jos kambarėlyje sekmadienio pavakare rinkdavosi visi Leningrade besimokantieji Kauno medikai aspirantai, applanę dienos metu vieną ar kitą muziejų ar pažiūrėję filmą. Kuklios vaišės – kava su sausainiais buvo papuošiamos gyvu dalinimusi įspūdžiais ir jaunatvišku juokavimu. Vasarą visi drauge iškylaudavo gražioje Leningrado apylinkėse. Kaune Jūratė Jankevičiūtė taip pat buvo savo draugų būrelio siela. Ji mėgo teatrą, daug skaitė.

Sunki liga ir ankstyva mirtis pakirto prof. J.Jankevičiūtę pačiame kūrybinių jėgų žydėjime - vos sulaukusią 50-ties, kai ji tapo autoritetinga savo

srities specialiste, savo žinias dosniai dalijanti visiems, kurie to norėjo. Ji išėjo per anksti, būdama labai reikalinga mokslui, savo bendradarbiams, mokiniams ir draugams...

Prof. Laima Griciūtė